En Son Dakika

3 KURUŞ

Günün en geç saatinde çıkar Halk Gazetesi

Sahibi ve umum Neşriyat Müdürü
Hasan Rasim Us
Basıldığı yer
VAKIT MATBAASI
Ankara Caddesi VAKIT Yurdu

12
BIRINCITEŞRİN 1941
PAZAR

Numara: 761 Sene: 3
Tel: 23872 Posta kutusu: 214

Azak denizi harbi bitti

9 ncu ve 18 nci Sovyet ordularının Kısmı küllisi mağlûp edildi

64325 esir, 519 top, 126 tank alındı

Führerin umumi karargâhı, 12 (A. A.)

Alman orduları başkumandanlığı nın tebliği:

Hususi tebliğde kaydedildiği veçhile Azak denizi muharebesi nihayet bulmuştur. Orgeneral Löhrün kumandasındaki hava filosu ile işbirliği yapan piyade generali fon Mansterin ordusile general Dumitresco kumandasındaki Rumen ordusu ve general von Kleistin zırhlı ordusu dokuzuncu ve on sekizinci Sovyet ordularının külli kısımlarını mağlûp ve imha etmişlerdir. Pek ağır ve kanlı zayiata uğrayan düşmandan bundan başka 64.325 esir alınmış, 126 tank, 519 top ve tahmin edilemiyecek miktarda harp malzemesi iğtinam olunmuştur. Piyade tümenleri ile dağ kıtaları bu muvaffakıyetlerin elde edilmesine kati surette yardım etmişlerdir.

26 eylüldenberi yukarıdaki ordular la müttefik İtalyan, Macar ve Slovak kıtalarının merbut bulunduğu Mareşal von Rundstedt orduları grupu ceman 106.365 esir, 212 tank, ve 672 top almışlardır.

Yine hususi bir tebliğte kaydedilmiş olduğu veçhile bu ayın başlangıcındanberi Sovyet ordusuna indirilen katî ağır darbeler neticesinde hareket yeni bir safhaya girmiştir.

Azak denizinden İlmen gölünün cenubu şarkisindeki Valdai yaylasına kadar, yani 1200 kilometrelik bir cephede Alman ve müttefik kıtaları şarka doğru tam bir ilerleyiş halindedirler.

Briasnk ve Viazma muharebe meydanları cephenin gerisinde uzak bir mesafede kalmışlardır. Anudane bir

Devamı 2 nci sayfada

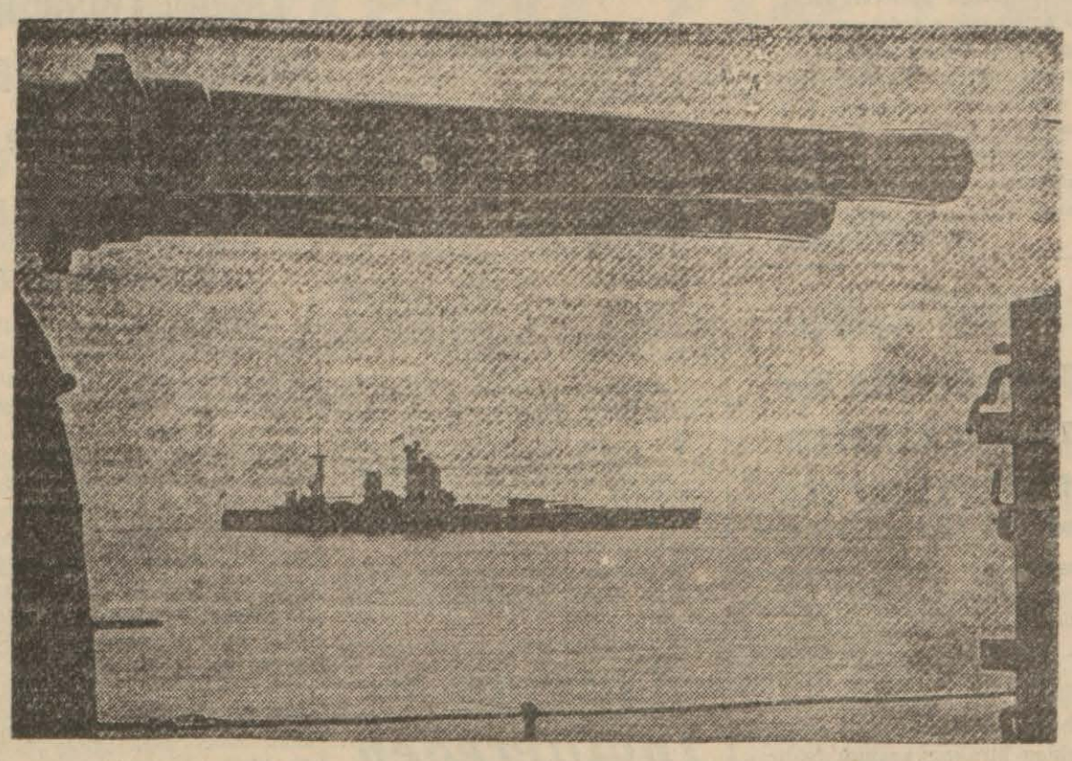

İngilizlerin 33,950 tonluk muazzam Nelson harp gemisi, Akdenizde faaliyetine devam etmektedir. 7,504,055 İngiliz lirasına çıkan bu gemide dokuz tane 16 pusluk toplar vardır.

Sovyetlerin vaziyeti

Amerikada heyecan uyandırıyor

Nevyork, 12 (A.A.) — D.N.B.

Nevyork gazeteleri şark cephesi haberlerini ilk sayfalarda ve büyük başlıklar altında neşrediyorlar. Bütün gazeteler Sovyetler Birliğinin vaziyetinin tehlikeli ve ciddî olduğu fikrindedirler.

Kızılordunun gazetesi olan "Kızıl yıldız" ın "tehlike büyüktür,, unvanile yazdığı makale misal olarak zikrediliyor.

Bundan başka şark cephesi merkezinde Sovyet ordularının çenberlenmesine ve Azak denizi şimalindeki Rus kuvvetlerinin imhasına ait Alman hususi tebliğleri de Amerikan matbuatı tarafından iktibas olunmaktadır.

Associated Press, İngiltere resmi mahfilinin birçok Sovyet tümenleri nin çenber içine alındıklarını itiraf ettiğini kaydeylemektedir.

Alman neferleri, Rus telörgülerini kesiyorlar

Alman tebliği Moskova volunda sıkısan Ruslar

Çember içinden çıkamadı 200,000 esir verdiler

Londra, 12 (A.A.) — Reuter ajansından:

Berlin radyosu, Alman başkumandanlığının aşağıdaki hususî tebliğini vermiştir.

İlmen gölünün cenubî şarkisinde Valdai dağlarından Azak denizine kadar 1200 milden fazla imtidadındaki bir cephede Alman kıtaatı ile müttefikler kıtaatı, şark istikametinde tam bir taarruz hareketi icra etmektedirler.

Briansk ve Viazma harp meydanları, şimdiden cephe gerisinde kalmıştır. Bu mıntakada çember içine alınmış olan Sovyet kıtaatının bu çemberi yarmak için yapmış oldukları nevmidane hareketler akim kalmıştır. 200.000 den fazla esir alınmıştır. Bu miktar, mütemadiyen artmaktadır.

Groenland açıklarında Amerika devriyeleri Şüpheli bir gemi vakaladı

içerisinden 20 Alman memuru çıktı

Groenlanda gizli bir radyo istasyonu kurmak için gidiyorlarmış

Vaşington, 12 (A.A.) —

Harbiye Nazırlığı aşağıdaki tebliği neşretmiştir:

Groenland sularında eylül ayı zarfında yapılan muntazam devriye harekâtı esnasında Amerika Birleşik devletleri donanmasına mensup bir gemi aşağı yukarı altmış tonluk küçük bir Norveç vapuruna tesadüf etmiştir.

Vapurun muayenesi sırasında içinde 20 kişi bulunduğu, bunların Norveçteki nazi makamları tarafından Groenlanda bir radyo postası kurmak için gönderildiği anlaşılmıştır.

Bu posta, Alman makamlarına, meteoroloji blütenleri gönderecek başka malûmat da verecektir. Vapurdakiler arasında Alman gizli polisine mensup bir ajan da vardı.

Bunun üzerine Groenland sahillerinde yapılan araştırmalar neticesinde bir radyo postası keşfedilmiştir.

Bu postada yine aynı vapurdan çıkarılan bir ajanla iki Norveçli tarafından idare edilmekteydi. Bu radyo postasına el konmuş ve memurları tahkikat derinletgirilmek üzere bir Amerika limanına sevkedilmiştir.

İtalyanlara göre İngiltere Avrupava asker çıkaramaz

Milâno, 12 (A.A.)

Corriera Della Sera, yazıyor:

Sovyetlerin uğramış oldukları felâket, Londranın siyasi mahfilinde hakiki bir yeis tevlit etmiştir. İngilizler, Sovyetlerin askeri satvetlerinin tasfiyesinden sonra olup bitecek şeyleri derin bir endişe içinde düşünmektedir.

Londradan beyan edildiğine göre, İngilterenin aczi, Amerikan efkârı umumiyesinde çok meşum bir tesir icra etmiş olduğundan bir şeyler yapmak ve hem de bunları acilen yapmak lâzım gelmektedir.

Bu gazete devam ediyor:

Fakat İngiltere, Sovyetlere yardım etmek için hiçbir şey yapamaz. Ve Amerikan gazeteleri İngiliz erkânıharbiyesine derhal Avrupa kıtasına asker ihraç edilmesini tavsiye ederken herhalde lâfe ediyorlar.

Vaşingtonda İngiliz donanmasının ne gibi müşkülâta maruz bulunduğu meçhul değildir. İngiliz donanmasını maceralara sevketmek istemek, istihzadan başka bir şey değildir. Diğer taraftan izzeti nefsi yaralanmış olan İngilizler, Okyanusun öbür tarafındaki yeni genlerinin nazarında itibar etmek için herhalde bir takım çarelere baş vuracaklardır.

Korriera Della Sera, netice olarak diyor ki:

Bu da İngiliz efkârı umumiyesinin zihinleri teşevvüşe uğratan ve bir hayli zamandanberi hakiki bir karagşalık intibaı tevlit eden seneplerden biridir.

Diğer bir gazetenin neşriyatı

Milâno, 12 (A.A.) — Stefani Ajansından:

Popolo d'Italia gazetesi, Almanyanın Sovyet ordularını kemirmek ve imha etmekten ibaret olan gayesinin İngilizler ve Amerikalılar tarafından çok geç anlaşıldığını yazıyor ve diyor ki:

"İngilizlerle Amerikalılar bir ara-

Devamı 2 nci sayfada

Beyoğlu Postanesinin üst katında yangın

Evrak dolu bir dolap alevlerden kurtarılamadı

2 saat, dairede mektup ve telgraf kabul edilemedi

Bugün Beyoğlu postanesinden bir yangın çıkmıştır.

Saat 12 yi 20 dakika geçe nöbetçi memurları ve müvezziler postanenin muhasebe odasından dumanlar çıktığını görmüşlerdir. İçeri girdikleri zaman masanın üzerindeki kâğıtların tutuştuğu anlaşılmıştır.

Postanede bulunan yangın söndürme vesaiti ile alevler bastırılmak istenmişse de bunda muvaffak olunamamıştır. İtfaiye kısa bir zaman sonra vaka mahalline gelmiştir.

Yangın haberini duyanlar postaneden derhal fırlamış, yangının söndürülmesi için geçen iki saat zarfında postanede mektup ve telgraf kabul edilememiştir.

Muhasebe odasının mühim bir kısmı ile bir evrak dolabı kâmilen yandıktan sonra yangın söndürülmüştür. Odada bulunan birçok evrak ve defteri kurtarmak kabil olmuştur.

Yangının bu odada bulunan elektrik ütüsünün kontak yapmasından çıktığı tahmin ediliyorsa da, katî olarak henüz bir şey bilinmemektedir.

Müddeiumumi muavini Orhan, hâdiseye el koymuş, alâkadarların ifadelerini almıştır.

Hâdisede alâkadarların bir ihmali olup olmadığı da tahkik edilmektedir.

Zabıtanın aldığı sıkı tedbirler sayesinde vesaiti nakliye Beyoğlu caddesinden muntazaman geçebilmiş, pazar olmasına rağmen hiçbir izdiham olmamıştır.

Sovyetler intizamla çekiliyor

Moskova, 12 (Radyo) — (7,15)

Gece yarısı neşredilen Sovyet tebliği: Birinciteşrinin on birinci günü bütün cephe boyunca bilhassa Viazma ve Briansk bölgelerinde şiddetli muharebeler devam etmiştir. Bu iki mıntakada Almanlar ağır zayiat vererek arazi kazanmağa muvaffak olmuşlarsa da Sovyet kıtaatı intizam dahilinde ricat etmektedir.

Okuyup geçerken:

Tiyatro dışındaki facialar

GÜZEL güzel seyredip duruyorduk. Heyecanlanıyor; zevk alıyor ve münekkidler ne derse desin, Şehir Tiyatrosu salonlarını hıncahınç doldurup taşırıyorduk.

Bütün oyunlar devam ettiği müddetçe hiç kimsede ne bir ses, ne bir nefes... Hal böyleyken muharrirlerle rejisörlerin biribirine girdiğini görüyoruz. Bir münekkid bir tiyatro nâzımını, bir piyes tenkidine acı cevaplar verdiği için dava ediyor... Tiyatronun içinde "fâcia", dışında da mı "fâcia,, olacak?

Biraz daha soğukkanlılık ve müsamaha göstererek, halkın kalbindeki tiyatro muhabbetine olsun hürmet etmek lâzım değil mi?

**

Maarif Vekili usta okulunun temelini atarken

Bir, iki nokta:

Çok ekin

Bütün yurtta sonbahar ekim faaliyeti başladı. Ankaradan İstanbula kadar yapılacak küçük bir seyahatte bile, tren yolu boyunca, köylülerimizin toprakla meşgul olduğunu, toprağı yorulmaz bir cehitle ektiğini görüyoruz. Herhangi birinin bir saniye gözlerine bakacak olursanız, bu ekimin büyük mânasını anlamamıya imkân yoktur. Orada, ulusal seferberliğin, hiçbir propagandaya lüzum hâsıl olmaksızın, içten gelen hamleler ve toprak sevgisi ile nasıl biribirine karıştığına yakından vakıf olursunuz! Bu ekimle memleketimizde yeni bir seferberlik, bir ziraat seferberliği başlamış bulunuyor ki hükûmetin her vasıtadan istifade hususunda vilâyetlere verdiği direktifler bu milli işi hakikaten teşvik edici mahiyettedir. Çok ekin ekelim! Milli yaşama düstûrlarımızdan biri de çünkü budur.

EN SON DAKİKA

İngilizler Avrupaya asker çıkaramaz

Baştarafı 1 nci sayfada

lık Almanlarla müttefiklerinin yerlerinde saydıklarını zannederek Rus mukabil taarruzlarından bahse başlamışlar ve Mareşal Timoçenkonun zaferi elde etmiş olduğuna inanmışlardı."

"Gerek bu nevmidane mukavemet, gerek Amerika ile İngilterenin İngiliz ve mihver orduları arasına tıkaç olarak Çin ve Hind ordularını koymak için sarfettikleri gayretler birer yarım tedbir olmaktan ileri geçemez. İngilterenin bizzat kendi askerlerile mihver kudreti askeriyesinin karşısında kalacağı saat yaklaşmaktadır. İngiltere kendi ordusuna itimat edemediği için mihver orduları ile karşılaşmaktan daima içtinap etmiştir."

"Hâdiseler, yeni Avrupanın askeri kudretine itimat etmiş olanları haklı göstermiştir. Sovyet ordularının imhasından sonra, şimdi Ploutocratik servet ve ihtişamın da ezilmesi sırası gelmitşir."

"Sovyet askeri iktidarının yıkılması, mihver Ploutocratie'ye karşı tam zaferine doğru atılmış büyük bir adımdır. Şimali Amerika halkı teemmül ile hareket ederse çok makul bir iş yapmış olacak ve mister Ruzvelti her istediğini yapmakta serbest bırakırsa, içtinap etmesi ve uzakta kalması icap eden felâketli bir harbe sürüklenmiş bulunacaktır. Mihverin zaferi muhakkaktır. Ploutocratie'ler ihtilâlin maddi ve manevi kuvvetlerini tahminde aldanmışlardır. Büyük Britanyanın altın madenlerine istinat eden hakimiyet ve hegemonyası artık maziye aittir. Milletlerin işbirliği yapmaları saati çalmıştır."

İtalyan tebliği

Roma, 12 (A.A.)

İtalyan orduları umumî karargâhının 497 numaralı tebliği:

Şimali Afrikada düşmanın makineli vasıtalara istinat eden piyadesi, Tobruk cephesindeki mevzilerimize taarruz etmiştir. Kıtaatımız, düşmanın taarruz hareketini tamamiyle kırmış ve düşman zayiat ile tardedilmiştir.

İtalyan ve Alman tayyareleri, yeniden büyük ve orta çapta bombalarla Tobruk ve Marsa - Matruh mıntakasındaki hedefleri bombardıman etmişler ve düşmanın tahkimat ve tesisatında yeni ve mühim hasarlara sebebiyet vermişlerdir. Bazılarına pek ağır olmamak üzere isabetler vaki olmuş olan tayyarelerimizin kâffesi, üslerine dönmüşlerdir.

İngiliz tayyareleri, Derneye bir akın yapmışlar, birkaç bomba atmışlardır. Tayyare dafi bataryalarının endahtı neticesinde iki tayyare alevler içinde düşmüştür.

Alman avcı tayyareleri, Marmarik havasında ve denizde düşmanın diğer üç tayyaresini düşürmüştür.

Şarki Afrikada müstahkem taburlarımız, Celga tabyesinden bir taarruzi istikşaf hareketi yapmak için çıkmışlar ve düşmanın büyük bir teşekkülü ile muharebeye girişmişlerdir. Müfrezelerimiz tarafından dağıtılan düşman, sahada birçok ölü bırakmıştır.

Sicilyada 11 ilkteşrin sabahı erkenden düşman tayyareleri birçok defalar Vittoria - Ragusa mevkii üzerinde uçmuşlar, küçük çapta bombalar atmışlardır. Bir miktar ev harap olmuştur. Aahali arasında dört yaralı vardır.

Akdenizde kafilelerimize refakat eden torpidolar, üç tayyare düşürmüşlerdir. Düşman tayyarecilerin bir kısmı esir edilmiş, bir kısmı telef olmuştur.

Rus halkı
Silâhını hiç bir zaman elinden bırakmıyacaktır

Londra, 12 (A.A.)

Moskovadan alınan haberlere nazaran Rus resmi sözcüsü Losovsky dün gece vermiş olduğu beyanatta merkezi cephede girişmiş olduğu çetin muharebe ile Hitlerin emellerini elde edemiyeceğini ve Rus halkının hiçbir vakit silâhlarını elden bırakmıyacağını bildirmiştir.

Losovsky, Almanların daha kilometrelerce ilerliyebilmelerinin mümkün oduğunu fakat bununla hedeflerine varamıyacaklarını söylemiştir.

Losovsky bir taarruz ile Sovyet ittihadını yokedebileceğini sanmanın gülünç olduğunu söyledikten sonra Hitlerin daha yüzlerce muharebe kazansa bile zaferi elde edemiyeceğini söylemiştir.

Losovsky hükûmetin Moskovada faaliyetine devam etmekte olduğunu ve Moskovadan ayrılmayı düşünmediğini beyan ve mütareke hakkında çıkarılan şayiaları tekzip etmiştir.

Moskova, 12 (A.A.)

Almanlar tarafından bir mütareke teklif edildiği hakkındaki şayiaları, aldatma manevraları olarak tavsif eden Lozovski şunları söylemiştir:

"3 Birinciteşirinde Hitler tarafından geniş mikyasta yapılacağı bildirilen askeri harekât Yartsevodan Orele kadar uzanan bir cephe üzerinde Alman ordularının şiddetli saldırışlarile başlamıştır. Almanlar bu cephede nısıf daire şeklindeki bir cephe üzerinde çok büyük kuvvetler ve ezcümle mühim miktarda tank ve tayyare tahşit etmişlerdir. Mücadele, hassaten Orel, Viazma ve Briansk etrafında nadir görülebilen şiddetli bir şekil almıştır. Her iki taraf gece ve gündüz devam eden muharebelere çok büyük kuvvetler sürmüşlerdir. 8 ilkteşrinde Alman radyosu, Alman ordularına Moskovaya ulaşmak değil, fakat Sovyet ordularını imha etmek emri verildiğini bildiriyordu. Bu beyanat, Hitlerin askeri harekâtın ehemmiyetli hâdiselerle nihayet bulacağı hakkındaki sözlerini nakzedecek mahiyettedir. Alman ordularının hedefi Moskovayı almağa matuf değilse, o takdirde bu kadar kan dökmeğe ne lüzum vardır?"

Deniz kazası

Dün öğleyin, köprüden Pendiğe hareket eden Denizyollarının "Erenköy" vapuru, Kartal ile çimento fabrikası arasında yoluna devam ederken, vapurun çıkış mahallindeki korkuluk zinciri üzerinde oturarak sallanan vapurun büfecisi Mehmet, muvazenesini kaybederek denize düşmüş ve kurtarılamamıştır.

Tahrandan cenazesi getirilen sefirimiz
Suat Davaz ihtiramla defnedildi

Tahranda vefat eden Tahran büyük elçimiz Suat Davazın cenazesi, dün Toros ekspresile şehrimize getirilmiş ve bugün merasimle kaldırılmıştır.

Merhumun cenazesi, sabah saat 11 de Sirkeci rıhtımından kaldırılarak Beyazıt camine getirilmiş ve burada namazı kılındıktan sonra Edirnekapı şehitliğindeki aile kabrine defnedilmiştir.

Cenaze merasiminde Vali ve Belediye Reisi, İstanbul Kumandanı, C. H. P. vilâyet idare heyeti reisi ve azaları, şehir meclisi azaları, vekâletler mümessilleri, mebuslar kordiplomatik, merhumun aile ve dostları hazır bulunmuştur.

Merasime asker ve polis müfrezelerile şehir bandosu da iştirâk etmiştir.

Amerika ve İngiltereden Rusyaya İran yolile malzeme sevkiyatı devam ediyor

Londra, 12 (A.A.) — Moskovadan avdet eden Lord Beaverbrook heyeti, Alman taarruzunun daha iptidasında Rusyaya malzeme gönderilmiş bulunduğu ve heyetin, başlanılan sevkiyatın tanzimile iştigal eylemiş olduğu vakıası üzerinde ısrar etmiştir. Ruslar konferansın neticesinden tam bir memnuniyet izhar etmişlerdir.

Amerika heyetinden Mister Harriman dün matbuata yaptığı beyanatta, Amerikanın İran tarikile olan muvasala yolları meselesinde ehemmiyetli bir rol oynadığını belirtmiştir.

Heyet azaları, Rus tayyare fabrikalarını ziyaretlerinden fevkalâde mütehassis olmuşlardır. Askeri mütehassıslar, Rus amelelerin makineleri kullanmaktaki maharetlerinin Sovyet mukavemetinin baş ca sırrını teşkil ettiği mütaleasındadırlar. Bu mütehassıslara göre, şimdiye kadar hiçbir Amerikalı veya İngiliz tayyareci, Rus tayyarecileri kadar kolaylıkla ve pek az bir müddet zarfında yeni model bir uçağı kullanamamışlardır. Mister Harrimana göre Sovyet şefleri, memleketi sonuna kadar mücadeleye sevk ve idare edecek-

Londraya göre Kırıma karşı Alman taarruzu durduruldu

Londra, 12 (A.A.)

Rus cephesinde muharebeler şiddetle devam ediyor. Ruslar mühim tank, motörize ve süvari kıtalariyle takviye edilmişlerdir. Kırıma karşı yapılan taarruz durdurulmuştur. Fakat Almanlar Azak denizinin şimalinde büyük bir muvaffakıyet kazan-

Vaşington ile çıkan müşkilât yüzünden Devlet reisliğinen feragat edip kaçan Panama reisi cumhurunun beyanatı

Nevyork, 12 (A.A.) — D.N.B. Halihazırda Kübada kâin Cardenasda ikamet etmekte olan Pana Reisicumhuru Arias, Şikago Tribun gazetesinin bir muhabirine beyanatta bulunarak Vaşington ile Panama arasında çıkmış olan büyük müşkülâtın kendisini reisicumhurluktan feragat ederek hayatını kurtarmak üzere Kübaya iltica etmek mecburiyetinde bırakmış olduğunu söylemiştir. Eski reisicumhur, harp malzemesinin Panama bayrağını hâmil Amerikan vapurlarile nakledilmesi aleyhinde itirazlarda bulunmuş olduğuna dair olan haberi teyit etmiş ve demiştir ki:

"Ben, bu gemilerin Vaşington hükûmetinin talebine tevfikan silâhlandırılması aleyhinde de bulundum."

Müşarünileyhe göre, kendisinin bu imtinaının Vaşington ile oldukça mahsus bir diplomasi gerginliği ihdas edeceği muhakkaktı. Amerikanın bilvasıta tazyiki altında hayatı tehlikeye maruz kalacaktı.

Sabık reisicumhur Arias, takip etmekte olduğu siyasetin Panama kanalının müdafaasını müşkülleştirmiş olduğu şeklindeki ithamı reddetmiştir. Müşarünileyh, Panamanın hukuki noktasında ısrar etmekten başka bir şey yapmamıştır.

Japonya üçlü paktan ayrılmıyacak

Tokyo, 12 ((A.A.) — D.N.B:

Fevkalâde elçi M. wakasugis'nin Vaşingtona avdetinden bahseden Kokumin Şimbun gazetesi yazıyor.

"Birleşik Amerikanın Japonya ile yapmakta olduğu müzakerelerin bir neticeye varmasını arzu ettiği tahmin edilmez. Japonyanın tazyik edilmek suretile üçlü pakttan çekilebileceği faraziyesi temamen yanlış olduğu gibi Amerika - Japon müzakeratına aid müstakbel tahminler de o nisbette karanlıktır. Okyanosdaki mânialar bertaraf edilmediği takdirde Japonya her türlü fedakârlığa hazırdır.,,

Tchougai Sho Gio Shimpo iktisad mecmuası da, şimdi Japonyanın takib edeceği yol sarihtir mihver politikasını takip etmek yegâne hal çaresidir, dünya vaziyeti, Japonyanın takib edeceği tek yolun bundan ibaret olduğunu göstermiştir.,, Demektedir.

dıklarını bildiriyorlar.

İngiliz avcı tayyareleri, Rus donanmasına mensup avcılarla birlikte Murmansk üzerinde 7 Alman tayyaresini düsürmüş, bir çok tayyareleri sakatlamıştır. İngiliz tayyareleri zayiat vermemişlerdir. İlk İngiliz tankları Rusyaya vasıl olmuştur.

Azak denizi harbi bitti

Baştarafı 1 nci sayfada

Baştarafı 1 nci sayfada

müdafaaya, biribirini takip eden çıkış teşebbüslerine ve en büyük kanlı fedakârlıklara rağmen çenber içine alınan düşman kuvvetleri kendilerini bekliyen âkıbetten kurtulamıyacaklardır. Daha şimdiden iki yüz binden fazla esir vardır. Bu miktar gittikçe artmaktadır.

Dün gece muharebe tayyareleri cephenin merkez mıntakasında düşmanın yürüyüş kollarını ve şimendifer hatlarını büyük bir muvaffakıyetle bombardıman etmişlerdir. Leningradın iaşe tesisatına karşı da müessir taarruzlar yapılmıştır. İngilterenin iaşesini temin eden münakalâta karşı yapılan mücadelede Alman denizaltıları Atlantikte ceman 23 bin tonluk 3 vapur batırmışlardır. Bir muharebe tayyaremiz Feroe adaları açığında ceman 3 bin tonluk 3 ticaret vapuru batırmıştır.

11,12 teşrinievvel gecesi Alman tayyareleri İngilterenin etrafındaki deniz mıntakasında ceman 9.000 tonluk iki ticaret vapuru batırmışlardır. Büyük bir ticaret vapuruna bir bomba isabet ederek yanmıştır.

İngilterenin cenubu şarki ve cenubu garbi sahillerinde tayyare meydanlarına ve askeri tesisata müessir taarruzlar yapılmıştır.

Dün gece birkaç İngiliz tayyaresi Almanyanın şimali garbi mıntakasında bazı mahallere infilâk edici ve yangın çıkarıcı bombalar atmışlarsa da hasar azdır.

Son on beş gün zarfında İngiliz donanması Akdenizde geniş bir sahayı taradı

Londra, 12 (A.A.) — (B.B.C.)

Son on beş gün zarfında ikinci defa olarak İngiliz donanması Akdenizde geniş bir sahayı taramış, İtalyan donanmasını limandan çıkmağa davet etmiştir. İtalyanlar bu davete icabet etmemişlerdir. Bu sefer esnasında hiçbir düşman tayyare veya gemisine tesadüf edilmemiştir. Mihver vapur kafilelerinin sefer ettikleri yolda gezildiği halde düşmanın görünmemesi İngiliz denizaltı ve tayyarelerinin muvaffakiyeti neticesinde İtalyadan Libyaya nakliyatın pek ziyade azaldığını anlatmaktadır. Son zamanlarda burada İtalyan vapurlarının her beş tanesinden biri batırıldığından İtalyanlar tayfa bulmakta güçlük çekiyorlar.

Şimal denizinde muharebe

Londra, 12 (A.A.)

İngiliz âmirallık dairesinin bir tebliğinde bildiriliyor:

Düşmanın dün gece şimal denizinde bir İngiliz kafilesine taarruz etmiş olan bir bombardıman tayyaresi, kumandan T.N. Garwood'nın kumandası altında bulunan ve kafileye refakat etmekte olan Shearwater adındaki bir harp gemisi tarafından alevler içinde düşürülmüştür.

Ne kafileyi teşkil eden vapurlar, ne de kafileye refakat eden harp gemileri hasara uğramamıştır.

Shearwater, 580 ton hacminde bir gambttır.

Akşam Sohbeti
TRAMVAY SAFASI

YENİ asılan durak tabelâsının altından itibaren sere serpe yayılmış, fakat hepsi de yarışa çıkacakmış gibi bacakları kısık, gözleri kırpık ve ağızları yarı açık, ileri geri salânarak:

— Geliyor.

— Geldi.

Diye söyleşip duruyorlar ve yukardan doğru karnı tok, süslü bir Hindistan fili gibi ağır ağır yokuştan aşağı inen kırmızı bir tramvay göze çarpıoyr.

Bekliyenlerde bir hazırlık!.. Kimi daha önceden binmek için bir kurnazlık göstererek raylara doğru koşup onu yolda yakalamak istiyor. Fakat sonra bir çok diğerlerile beraber, tatlıya üşüşen sinek yığını gibi, durak yerine dönerek kapıya asılıyorlar. Bir, iki, üç, beş..., tam altı kişi kapıya abandı. Bir kişi girebildi.

Kapı "şırak!" kapanır

Tramvay yolda!

İçerisi bir mahşer...

— Ayağıma basıyorsunuz ...

— Ne yapayım. Ayağımın gözü yok ya...

Biletçinin sesi bir yerden boğuk boğuk gelir:

— Bileeeet!.. Haydi bilet alalım.

Bir ihtiyar kadıncağız:

— Durun bakayım. Para çıkaracağım. Kolumu oynatamıyorum.

Ellerile çamur içinde yüzer gibi ağır ağır hareketler yaparak, dört yanını aramaktayken, sağ tarafında altın gözlüklü, kır saçlı, tıknazca, hürmete lâyık bir adam:

— Dikkat edin hanım. İkidir pantolon askıma yapışıyorsunuz... Para arıyorsanız kendi üzerinize bakın. Kalabalıkta elinizi nereye soktuğunuzun farkında mısınız?

Bunu bastıran bir başka kadın sesi:

— Efendi! Şöyle biraz geri çekilsenize...

Bu hitaba maruz kalan gırtlağı fırlamış, çil bozuğu, pisbıyık bir erkek sinirli sinirli:

— Kendine gel bayan! Ben dört çocuk sahibi bir aile reisiyim. Bildiklerinizden değilim. Sıkılıyorsanız siz geriye çekilin.

— Kımıldayamıyorum ki..

— Gördünüz mü ya!

— Haydi bilet almıyanlar...

— Aman bu biletçiler olmasa..

— Evet. Vatmana da lüzum yok. Havayla gideriz.

Bu esnada "zınk!" diye tramvay durur... ceryan kesildi.

Bir külhani:

— Yelken takmalı.

Bir diğeri:

— Beygir koşmalı.

— Otobüse bağlamalı.

— Müzeye kaldırmalı.

Elinde çanta, roglan paltolu elde venli biri:

— İşimiz gücümüzden kalıyoruz. Bu ne vakıt kalkacak?

Demesine kalmadan tramvay, bütün ayakta duranları birbirile akraba edercesine yakından yakına sürüştürerek müthiş bir sarsıntı ile harekete atılır, fakat bu arada nasılsa yolunu bulmuş olan bir kontrolör; kasketi ensesinde, kolları kavuşuk, bir gözile mütemadiyen göğsündeki saati kollıyarak, buram buram ter içinde halkın arasında belirmiştir.

Bir zil. Bir caka; biletçiye ayrıca bir haykırış:

— Biletlerinizi görelim efendim.

Deminki para arıyan ihtiyar kadın:

— Tamam bir bu eksikti. Ayol şu tramvayın hıncahınç halini görmüyor musun? Bir de senin binmen revamı?

Kontrolör pişkin bir eda ile:

— Bu bir şey değil bayan.. sen daha tramvay henüz boş.. sen ... tramvay görmemişsin.

— Eyvah.., eyvah!..

HİKMET MÜNİR

Roterdam limanı bombalandı

Londra, 12 (A.A.)

İngiliz hava kuvvetlerinin dün gece Roterdama yaptıkları hücumdan biraz evvel, Holanda hükûmeti, Londra radyoları ile Roterdam halkına şehrin bombalanacağı ihtar edilmiş ve doklar ve askeri hedefler civarından çekilmeleri bildirilmiştir. Roterdamın bombardımanına sebep, Hamburg ve Bremen limanlarının İngilizler tarafından bombardımanından sonra bu şehrin Alman nakliye faaliyetinde mühim bir merkez haline gelmiş olmasıdır.

Daldan Dala

AŞK VE HÜRRİYET

FRANSANIN Nansi şehrinde Emil Kollingon isimli bir adam karısını öyle seviyormuş ki, kendisi bir sabıkalı olduğu halde, mahpus bulunduğu hapishaneden günün birinde çıkarak tekrar aile saadetine kavuşacağını ümit ederek bekler dururmuş.

Fakat talihe bakınız ki, mahkûmiyet müddeti biterek hapishaneden çıktığı vakıt karısının kendisini bırakıp bir başkasile yaşamakta olduğunu görür.

Böyle bir vaziyette erkeğin, karısını ne kadar severse sevsin ne yapacağını tahmin edersiniz? Aşkını unutmağa çalışıp kendi başına bir hayat yaşar, yahut bir başka hayat kurmağa savaşır değil mi?

Hayır.. bu Fransız kendi kendine diyor ki:

— Sevgilim olmadıkça hürriyetin bence ne kıymeti vardır? Hapishane bile daha iyidir!

Ve bu kararı verdikten sonra, bir kaç dükkân camı kırıyor, birkaç kişiye taarruz ediyor. Yakalayıp tekrar hapse tıkıyorlar, ve içerde:

— Oooh.. diyor. İşte benim istediğim de buydu.

YUMURTA KÖPRÜSÜ

BİLMEYİZ; hâlâ yerinde duruyor mu? Çünkü şu dakikada Avrupanın birçok şehirleri altüst oldu.

Eski Çekoslovakyanın Prağ şehrinde meşhur bir Yumurta köprüsü vardı.

Asıl ismi "Sen Şarl" köprüsü olan bu nefis mimari eserine niçin böyle denilmiş, bilir misiniz? Anlatalım:

Asırlarca evvel bu köprü yapılırken, kralın emri üzerine her köylü muayyen miktarda yumurta getirmeğe mecbur tutulmuş. Bu yumurtalar, kırılarak, köprüyü inşa için kullanılan harca katılmış.

Güya bu suretle, köprü daha sağlam olurmuş.

Bazı işlerin "pamuk ipliğine" bağlandığını bilirsiniz ama, köprünün yumurta sarısile inşa edildiğini yeni işitiyorsunuz değil mi?

100 SENE YAŞAMAK

RUSYA, bugünkü devrin en uzun ömürlü insanlar memleketidir. Rusyada yüz sene yaşamak işten değilmiş. Bir profesör, bu mevzu üzerinde verdiği ilmi bir konferansta bütün Rusyada yüz yaşını bulmuş 29,000 kişi mevcut olduğunu söylemitşir.

KOLEKSİYON MERAKI

KOLEKSİYON merakınız var mıdır? Nice garip insanlar bira bardaklarının altına konulan yuvarlak çuhaları topluyor; çikolata resmi, pul, bıçak, terlik, tesbih, kaşık, koleksiyonları yapıyor.

Kanadanın, Soskatun şehrinde Jozef Lihştoyn adında biri, kelimelerin koleksiyonunu topluyor.

Fakat gelişigüzel kelimeler değil, yanlış telâffuz edilen isimlerle gazetelerde ve kitaplarda yanlış dizilmiş olan harflerin, cümlelerin koleksiyonunu yapmaktadır.

On senedenberi bu koleksiyonu zenginleştirmekle meşguldür. Fakat bu koleksiyonun hiçbir zaman tamamlanacağını zannetmiyorlar. Çünkü yanlışlardan ibaret bir koleksiyondur. Ve insanlar, hiçbir zaman yanlışlardan kurtulmaz, ve kurtulamıyacaktır.

ÇALIKUŞU

Mahkeme Salonlarında

Kızını alamayınca babasının evini kundaklamış

„Meselenin aslı başka türlüdür, hâkim bey, kızı istediğim alandır. Babası bana zorla vermek istiyor.„

Bu kadarı da görülmüş, işitilmiş şey değil! diyeceksiniz ama, siz [illegible] gibi perşembe günü öğleden [illegible] ikinci ağır ceza mahkemesine [illegible]diniz, bu vakanın tıpatıp, hakiki olduğunu gözlerinizle görecek, kulaklarınızla işitecektiniz.

[illegible], bu kara sevdaya tutulan âşık olduğu kıza malik olamayınca, [illegible]da, babasını da, anasını da kardeşini de düşünememiş ve evi gazlı [illegible]ria ateşe vermekten çekinme[illegible].

[illegible] genç, Fatih, adında orta [illegible], temiz giyimli, esmer bir genç [illegible].

[illegible] taraflarında oturan Mehmet [illegible] birisinin 18 yaşındaki kızı [illegible]ya âşık olmuş, babasına gidip [illegible]tir. Ancak, Mehmet her ne[illegible] kızını Fatihe vermemiştir. Bu[illegible]zerine işe Fatihin ağabeyisi [illegible], kızın babasına giderek yal[illegible] fakat kardeşinin arzusunu ye[illegible]ştirmeğe muvaffak olamamış[illegible].

[illegible]un üzerine iki kardeş bir ak[illegible]ilerine bir gaz lambası alarak [illegible]din evine gitmişler ve birtakım parçalarını buruşturarak gazla[illegible] mutfak penceresinin tahta [illegible]ları arasına yığarak ateşle[illegible].

[illegible]ket versin, bu sırada ev halkın[illegible]al vaziyeti görmüş ve Mehme[illegible]ler vererek hep beraber dışarı [illegible]lar, ateşi söndürmüşlerdir.

[illegible]dan sonrasını mahalle bekçisi [illegible] mahkemede şöyle anlatıyor[illegible].

Devriye gezerken, Mehmedin [illegible]dan bir gürültü, bir patırdı [illegible]. Hemen o tarafa koştum.

[illegible] evden fırlıyanlarla doluydu. [illegible], Mehmet ile Fatih ve ağabeyi [illegible]tükü bağrışıp duruyorlardı:

[illegible]met beni görünce:

Amanı bekçi Ahmet, diye bağır[illegible], yetiş, bak bu hain adamlar [illegible]p kül edeceklerdi.

[illegible]en yanlarına seğirttim. Fatihin [illegible] bir gaz lâmbası vardı.

[illegible] mutfak penceresinin dibinde[illegible]erenin önünde de yanmış kâ[illegible]ğıtları bulunuyordu.

[illegible]un üzerine gelen diğer bek[illegible]adaşımla beraber Fatihi ve a[illegible]sini yakalıyarak karakola gö[illegible].

[illegible]un sordu:

Eğer bu kâğıtlar tutuşsaydı, Ev [illegible]den tamamile yanar mıyd? [illegible] tereddütsüz cevap verdi:

Yanardı.

[illegible]den?

Zira ev, yerden itibaren tahta [illegible]dır. Bunlar devamlı yaz gü[illegible] [illegible] tesirile çıra haline gelmiştir. [illegible] tutuşsaydı, ev biranda alevler i[illegible]lirdi!

[illegible]er bekçi, Ali de şunları söy[illegible]

Arkadaşım Ahmetle vaka yerine [illegible], üçlü kardeşler ile Mehmedi [illegible] bir ağız kavgasında bulduk,

Kızını bana vermezsen, daha ba[illegible] belâlar getireceğim, diyordu. [illegible]met de:

[illegible]na kız mı? Hem bunları yap, [illegible] de iftetlik kızımı sana vereyim [illegible]ye bağırıyordu.

[illegible]met bizi görünce yanımıza koş[illegible]

Aman bunları yakalayın, bizi [illegible]eklerdi. Diyerek vakayı ha[illegible]rdi. Kâğıtları söndürmüşlerdi.. [illegible]tini bozmıyarak muhafaza et[illegible] suçluları karakola götürdük.

[illegible] genç, Gatil, gayrımevkuftu. Ağabeyisi mahkemeye gelmemişti. Her iki bekçinin ifadelerini kabul etmedi.

— Bunlar, Mehmet tarafından dışarda öğretilen şekilde ifade veriyorlar. hepsi yalandır.

Benim elimde lâmba olmadığı gibi, evi de kundaklamadım. Ağabeyim de yapmadı. Meselenin aslı başka türlüdür. Ben Mehmede, kızını bana vermediği için kızgın değilim. Asıl ben kızını istemiyorum. O da bana vermek için elinden gelen her şeyi yapıyor.

Ama, insan sevmediği bir kızla evlenemez ya. Razı olmadım. Bunun üzerine kızdı. Reddedilmesi gururunu kırmıştı. Benden intikam alacağını söyledi. Ve işte bu gördüğünüz vakayı hazırlıyarak bize iftira attı.

Vakanın böyle olduğuna dair bir sürü şahitlerim vardır. Onlarm dinlenilmesini istiyorum.

— Demek Mehmet, kızını sana zorla vermek istedi.

— Elbette.

— Neden?

— [illegible]mbilir. Galiba kızı bana âşık olmuş da ondan.

— Allahallah... Ne ise şahitlerin kim söyle de çağırtıp dinleyelim.

Fatih, şahitlerinin adlarını yazdırdı ve muhakeme bunların çağırılıp dinlenilmesi için başka bir güne bırakıldı.

ADLİYE MUHABİRİ

ŞEHRİN İÇİNDEN

Karısından korkmıyan var mı

Erkek ne zaman kilıbıklaşır?- Külhanbeyine göre kadın - Çekiver kuyruğunu! - Eskiden kadının isimleri: köroğlu, kaşık düşmanı, başbelâsı, yatıkyoldaş, küldöken...

Bir nişan merasimine davetliyim. Küçük bir odadayız. Kadınlar da karşıki odada oturuyorlar. Kulağıma çarptığına göre bayanların oturduğu oda, bizimkinin lâakal üç misli.

Kadınların odasında çengi ve çalgı sesleri gırla. Parmak, kaşık ve zil şakırtıları duyuluyor. Belli ki oynuyorlar, göbek atıyorlar, kurtlarını döküyorlar.

Erkeklerin odasında kurada bir gramofon bile yok. Ne yapsınlar, erkek olmasaymışız!

Halbuki ben davetli olduğum o nişan törenine ne büyük ümitlerle gitmiştim. Yiyecek, içecek ve.. eğlenecektim. Her ne hal ise.. nasibimizde ancak çalgı ve çengi sesleri dinlemek varmış. İçimizden birisi:

— Yahu, dedi. Bizi ufacık bir odaya tıktılar, kapıyı da kapadılar. Eğer üzerine bir de kilit vururlarsa şap gibi yandığımızın resmidir.

Başka birisi itiraz etti:

— Niçin yanacakmışız? Değilmi ki buraya kapandık, kapıyı ha kilitlemişler, ha kilitlememişler, hepsi bir.

— Hiç bir olur mu? Kapı kilitli olmazsa canımız sıkıldı mı çeker gideriz. Halbuki kapı kilitli olursa nişan merasimi denilen şu zırıltı sona erinceye kadar yerimizden kımıldayamayız.

İçimizde kerli ferli gün görmüş bir zat vardı. Bir vakıtlar Anadoluda otoritesi kuvvetli bir vazifede bulunmuş, mıntakasındaki zorbaları tir tir titretmiş. Bazı hatıralarını anlattıktan sonra dedi ki:

— Beni saymıyan, benden korkmıyan kimse yoktu. Fakat ancak bir kişi vardı ki, ona diş geçiremiyordum.

— Kim o kabadayı?

— Karım!

— Karınız mı?

— Evet, karım.

— Fakat nasıl olur da insan karısına diş geçiremez?.

Kerli ferli zat, cevap vermedi. Kendisine soran zate sordu:

— Affınıza mağruren soruyorum: Siz karınızdan korkmaz mısınız?

Yazan:

Yanardağ

Eski elbise alıp satmak suretile geçindiğimi sonraadn öğrendiğim muhatabı, birdenbire celâllendi:

— Ne münasebet bayım? Ben karımın kaş çatmasına bile tahammül edemem!

— Yani müteessir mi olursunuz?

— Elbette müteessir olurum. Zaten insan, ne yaparsa, hep teessür ânında yapar.

— Hattâ ağlamak bile teessür ânında olur, değil mi bayım?

— Bendenizle alay mı ediyorsunuz?

— Estağfurullah!

— O halde biraz ciddî konuşalım.

— Olur efendim. Söz sizindir. Umumiyetle kadın hakkındaki fikrinizi söyler misiniz?

— Hah şöyle.. bakın, böyle konuşmağa can kurban. Bendeniz kadınları gayet iyi tanırım. Onlar kediye benzerler. fazla okşarsanız şımarırlar.

— Hepsi bu kadar mı?

— Acele etmeyiniz bayım. Daha sözümü bitirmedim. Kadının bir elinde taş, diğer elinde ekmek vardır. Kadın, ekmek tutan elini boş gördüğü zaman, taş tutan elini harekete getirir. Dahası var, kadın, âcizin düşmanıdır. Erkeğin aczini hissettiği zaman tehlikeli bir hal alır. O zaman kılıbıklaşmamak kabil değildir. Çok şükür ki ben, karıma karşı hiçbir aciz göstermedim.

— Kadın hakkında bütün bildikleriniz bundan ibaretse yazık size.

— Devam etmeme imkân bırakmıyorsunuz ki.. söyliyeceklerimin daha yarısını söylemiş değilim.

Cemiyetin en söz sahibi zatı can sıkıntısını gidermek için, bu sefer de yanında oturan ve kendisini ilk defa gördüğüne şüphe olmıyan külhanbeyi kılıklı bir gence döndü:

— Sen ne dersin bu işe delikanlı?

Arslan yârim, çiklet savurur gibi, ağzının kenarından garip bir ses çıkardı:

— Ben, anadan doğma erkeğim abi! Kadın kısmına fazla kulak asmam.

— İyi ya, kadın hakkındaki düşüncen?

— Benim kadın hakkında hiç bir düşüncem yok. Mübarekler anlaşılmazlar ki anlayıp anlatalım. On senelik evliyim, daha kendi karımı anlıyamadım, Öyle kararsız bir şey ki, boklemon...

— Bukalemun!

— Her ne karmağrısı ise, çekiver kuyruğunu!

Kerli ferli zat, bu sefer de öte tarafında oturan bir ihtiyara sordu:

— Ne dersiniz bey baba?

İhtiyar, oralı değildi, şaşırmış gibi:

— Biz mi?

— Evet, siz.

— Ha.. anladım, anladım. Biz, eskiden kadına, "kül döken", "köroğlu", "kaşık düşmanı,, "yatık yoldaşı,, "baş belâsı,, derdik.

"İhtiyarcıklar", böylelikle incir çekirdeği doldurmıyan bir araba lâf ettiler. İşin lâkırdısı bile kendilerini bîtap düşürmeğe kâfi gelmişti!.

Tam bu sırada, mahpesimizin kapısı açıldı. İçeriye, başında siyah başörtüsü bulunan çirkin, acuze gibi bir kadın başı uzandı. Onu görünce, kazak (!) eskici fırladı:

— Geliyorum, karıcığım, geliyorum.

Zavallı adam, bize, Allahaısmarladık demeği bile unutmuştu. Belki karısından korktuğundan, belki de bu cendereden kurtulduğundan...

Ev sahiplerinin bizi unuttuğu anlaşılıyordu. Onlara, kendimizi hatırlatmanın lüzumuna karar verildi. Tezelden, deminki, "mîri kelâm" m başkanlığında kurulan komisyon, bu husustaki tetkikatma devem ederken külhanbeyi arkadaş ayağa kalktı:

— Benden passo abiler, dedi. Geç kaldım, evde karıdan dayak yemeğe niyetim yok!

YANARDAĞ

Fıkra

Maksat lâtife

Bir istatistik evleame çağlarını tesbit ediyor. Yapılan hesaba göre evlenmeler 24 ile 27 yaş arasında vaki olmakta; 32 yaşma kadar pek az evlenme vakası kaydedilmekte, 32 ile 36 yaş arasında tekrar çoğalmakta, bu yaştan sonra ise evlenenler artık parmakla gösterilmektedir.

Şu halde 22 ile 27 yaş arası, bazılarına göre bir kapan ve tuzak devresi oluyor. Acaba, neden evlenenlere en çok bu yaşlar arasında tesadüf edilmektedir:

Hekimin biri oğlunu pek genç yaşta evlendirmeğe kalkmış. Tanıdıkları:

— Canım! demişler; çocukcağızı bu yaşta evlendirmek de hiç doğru değil! Biraz daha büyüse, aklı başına gelse daha iyi olmaz mı?

Cevabı şu olmuş:

— Doğru, doğru ama, biraz aklı başına gelecek olursa hiç evlenmez diye korkuyorum!

Maksat lâtife!

NASRETTİN

— Niçin sizin erikleriniz böyle güzel! Siyah siyah...

— Geceleyin topluyoruz da ondan..

— Kardeşinle konuşmuyor musun?

— Hayır, biribirimizden soğuduk...

Yeni iran Şahının nutku

Londra, 12 (A.A.) B.B.C.

Yeni İran şahı Mermer sarayında mebuslara hitaben bir nutuk söyliyerek meşruti prensiplere sadık kalacağını beyan etmiştir. Yeni şah mebuslar halka karşı nasıl mesulsa kendisinin de parlâmentoya karşı mesul olacağını söylemiştir.

PEK YAKINDA

TAKSİM Sinemasının

En büyük zaferi

Marmara film stüdyosunun en büyük şaheseri

KIZIM DUYMASIN

Türkçe sözlü - Arapça şarkılı

Baş mümessilesi:

BEDİA MESSABNİ ve MARİ KUİNİ

Zevk,safa âlemlerinde hayat süren günahkâr kadınların, kızlarının namuslarını kurtarmak için hayatlarını nasıl feda ettiklerini gösterir

içtimai heyecanlar filmi.

Birinci sınıf

mütehassıs doktor

NURİ BELLER

SİNİR ve RUH HASTALIKLARI

Ankara Caddesi No. 71

Muayene saatleri: 15 ten itibaren

İskender F. SERTELLİ

— Ah yavrum, keşke alt kamaraya inseydin..

— Çok kalabalıktı.. İnemedim. Anem koluma girdi.

— Nereden geliyorsun?

— Sinemadan..

— İstanbula indin demek..?

— Evet. Sofi sana söylemedi mi?

— Söyledi ama, İstanbula ineceğini tahmin etmedim. Kadıköy sinemasında da iyi filmler vardı, belki oraya gitmiştir dedim.

— Hayır.. Beyoğluna gitmiştim.

Annem yanıma sokuldu.. Nefesimi koklar gibi, beni yakından tetkik etti.

Acaba ağzım kokuyor muydu?

Hayır.. Böyle bir şey yoktu. Ve şüphesi bir anda zail olmuştu. Candan bir şefkatle kolumdan çekti.. Kameriyenin altına kadar götürdü.

Kendi kendime:

— Nişanlımı veya hoşlandığım bir erkeği elimden almak istiyen bir kadın bana anneliğini hatırlayıp da bu yakınlığı gösterebilir mi? diyordum.

Hayretler, şüpheler içinde bocalıyordum.

Sofi koştu:

— Ne oldunuz. küçük hanım? Vah vah.. Giderken bir şeyiniz yoktu.

Annem, hizmetçiye cevap verdi:

— Deniz tutmuş. Haydi çabuk bir çay yap da getir.

Sofi köşke döndü.. Bir çay yaptı.. Getirdi.

Çayı içmeğe mecalim yok.

Rahatsızlığımı ne çay, ne şampanya.. Maddî hiç bir şey tedavi edemezdi. Fakat, bunu anneme nasıl söyliyebilirdim?

Ona nasıl diyebilirdim ki:

— Sen, benim saadetimi paylaşmak istiyorsun, anne: Sen, riyakâr, yalancı, hain bir kadınsın!

Hayır, bunu ona ben söyliyemezdim.

Bir Sadi veya bir İffet Melih yüzünden, beni doğuran ve büyüten annemi tahkir ve terzil edemezdim.

Ben annemle o güne kadar, bu yaşa kadar yüz göz olmamıştım.. Ona canla, başla, bütün kalbimle, bütün varlığımla sarılmıştım.

Ve nihayet ben, kendi irfan seviyemi ondan çok yüksek gören bir kızdım. Hakikatte de bu böyle değil miydi?

Ben — o bir suç işlemiş, veya ayağı sürçmüş olsa bile — onun seviyesine inemezdim.. Onu, annem olduğu için, her zaman affedebilirdim.. Affedecek vaziyetteydim.

Affetmeliydim. O dakikada anneme çok şeyler söylemek istediğim halde, neden ve nasıl oldu bilmem, onu kalben affediyordum.

Dedim ya.. Ben, çok iyi bir kızdım..

Çok temiz kalpli bir kızdım..

Yahut, kimbilir? — Belki çok aptal, çok muhâkemesiz, şuursuz, görgüsüz bir kızdım.

Her neysem. Her nasılsa — biliyorum — o dakikada dilim tutulmuştu.. Anneme bir şey söyliyemedim.

— Oh, dedim, bu mel'un lodos beni her zaman böyle harap ediyor. Dayak yemiş gibi, vücudum pestile dönmüş.

— Bir daha sakın lodosta vapura binme, yavrum! Gençliğine yazık. Lodos seni mahvediyor. Güzel çehren, balmumundan bir heykele dönmüş. Günah değil mi? Bu sarsıntı seni bir kaç gün ezecek.

— Bir kaç günde geçerse bir şey değil, anne! Ya daha fazla devam ederse..

— Yok canım. Çay içince gözlerin açılır.. Miden düzelir. Bu gece de erken yatar, uyursun! Yarın inşallah bir şeyin kalmaz.

Annemin melûl melûl bakışına o dakikada ne kadar acıdım... Bu kadar müşfik bir ana, nasıl olur da kızının belki günün birinde kendisiyle evlenebileceği bir gence ilânı aşk ederdi?

*

Yarın babam gelecek.

Gece odamda düşünüyorum: Anneme, terbiyesiz bir mahalle kızı gibi çatmak doğru mudur? Ya o mektubu annem göndermediyse..?!

Olabilir ya.. Belki onun da bir düşmanı vardır.

Bu, bence yüzde bir ihtimal.. Çok zayıf bir ihtimal.

Fakat, ne olursa olsun, annem le bu hususta yüz göz olmak istemedim. Onu ancak çok yerinde bir sebeple darıltmalıyım. Zira, ben annemle darıldıktan sonra, belki de bu ebedî bir darılış olarak. Onun yüzüne ölünceye kadar bakamıyacağım.

Bu hâdisede en çok gücüme giden nokta, İffet Melihin bizim ailemize fena bir not vermiş olmasıdır.

Eğer o gerçekten böyle bir mektup almışsa, şüphesiz ki, bu not pek yerindedir. Böyle bir ailenin namusundan herkes şüphe edebilir. Hem de ne çirkin, ne iğrenç bir şekilde..

Bir genç kadın — kocası varken — kızının tanıştığı ve belki de yarın öbürgün nişanlanacağı bir delikanlıya gizlice mektup gönderiyor! "Kızımı bir şartla veririm.. Benim de gönlümü yaparsan..!' 'diyor.

Aman Allahım! Bu ne iğrenç, bu ne çirkin bir teklif. Benim annem bu bayağılığı göstercek kadar düşkün bir kadınmıdır?

Ya ben çok temiz bir insanım. Çok saf bir kızım. Her şeyi mantık, namus adesesinden görüyorum.

Yahut insanlar çok bayağılaşmış da benim haberim yok.

Turhanın sözleri hâlâ kulağımda çınlayor.

Aman yarabbi! Namus ve şeref mefhumlarına bağlanmış bir genç kız için o ne büyük, ne müthiş bir hakaretti.

Ailemin namusundan şüpheye düşen insanlara kendimi müdafaa edemiyecek kadar aciz ve hareketsiz kalmak..

(Devamı var)

Döşeme Altındaki Ceset

Çeviren: MUZAFFER ESEN

47

Zira aldanmıyorsam siz bir aralık kiralamak istediğim bir villâda bekçilik yapıyormuşsunuz. Bütün bunlardan sizi buraya getiren sebeb anlaşılamıyor.

Misters Nolan çok sakin bir sesle cevap verdi:

— Birçok sebebler, efendim. Birçok sebebler.

Pointerin daha sonra işittiği cümle kadının oturduğunu yahut oturmak istediğini anlattı:

— Görüşmemiz biraz uzun sürebilir. Villâda öldürülen kızın fotoğrafları beni buraya getiren en mühim sebebtir.

Havkın sakin sesi cevap verdi:

— Anlayamıyorum, ne demek istediğinizi anlayamıyorum. Yoksa köşkte bir şey mi unuttum?

— Hayır. Siz köşkte bir şey unutmadınız. Fakat ben villâdan ayrılırken şemsiyemi unutmuştum. 22 ilkteşrin günü şemsiyemi almak üzere oraya döndüm. İçeriye girdim. Tabiî evi boş sanıyordum. Fakat sesler işittim. Merdivenin yarısına kadar çıktım. Ve öldürülen zavallı, mis Gisburnu antrede ayak üzeri gördüm. Onu eve birkaç defa gelmiş olmasına rağmen şahsan tanımıyordum; fakat fotoğraflarını gazetelerde görünce kendisini tanıdım. Zavallı kızın eceli gelmiş herhalde. Şimdi bildiklerimi o zaman bilmiş olsaydım tabiî oradan ayrılmazdım. Biraz sonra siz antreye geldiniz. Daha sonra ikiniz de beraber mutfağa girdiniz ve arkanızdan kapıyı kapadınız.

Misters Nolan biraz durduktan sonra en sakin sesile sordu:

— Gördüklerime dair ne düşünüyorsunuz mister Havk

— Bütün bunları bana niçin anlatıyorsunuz?

Havk bu suali sakin bir sesle sormağa çalışmıştı. Fakat sesi hiç de sakin değildi.

— Ne bileyim mister Havk belki bu gördüklerim sizi alâkadar eder diye düşündüm. Eğer sizi alâkadar etmiyorsa polisi herhalde alâkadar edecektir. Karar vermek elinizde. Buraya niçin geldiğimi herhalde anladınız. Ben iki yüzlülük bilmem, her şeyi doğru ve apaçık söylerim. Buraya gelmeden evvel bir mektup yazarak oğlum Jorja bıraktım. Kendisine de aynen şöyle söyledim: "Eğer iki saat içerisinde dönmezsem, yahut birdenbire ortadan kaybolacak olursam bu mektubu götürür, polise teslim edersin,, Vakıa ben bir adamı darağacına çektirmekten zevk alan bir insan değilim ama...

Kısa bir sessizlik oldu, görünüşe göre Havk bir kibrit çakmış ve bir cıgara yakmış olacaktı. Sonra misters Nolan hülyalı bir sesle anlatmakta devam etti:

— Polisler sık sık gelip beni sorguya çekiyorlar. Sizi gazetelerde resmi intişar eden kızla beraber görüp görmediğimi sorup duruyorlar. Çünkü polis henüz villâdan ne kadar zaman ayrıldığınızı bilmiyor, hiç kimsenin bu işte katî bir bilgisi yok zaten.

Havk bu sözleri kurnaz bir tavırla karşıladı:

— Söyledikleriniz beni alâkadar ediyor. Size birkaç kuruş bir şey vermek isterim. Fakat çok fazla değil ha!... Maksadım gördüğünüz şeyleri unutturmaktır. Siz de buraya bunu istemek için geldiniz değil mi?

Misters Nolan bu sözlere başını sallıyarak cevap vermiş olacaktı. Çünkü Havk kuru bir lisanla sormuştu.

— Ne kadar para istiyorsunuz?

Misters Nolan açık açık cevap verdi:

— Birer liralık banknottan tamam yüz tane!

— Him! bakayım bir kere evde bu kadar para var mı?

Havk yerinden kalktı, Pointer alelâcele merdivene fırladı. Sigorta simsarı antrede göründü, sonra kasanın bulunduğu yemek odasına girdi. Yüzü de düşünceli fakat çok sakindi. Birkaç dakika sonra müfettiş açılan ve tekrar kapanan bir kasanın çıkardığı sesi işitti; sonra simsar tekrar koridorda göründü, misafir odasına geçti ve kapıyı kapadı. Pointer ikinci defa olarak bu kapıyı binbir ihtiyatla aralıkladı.

Havk içerde kadınla tekrar konuşmağa başlamıştı:

— Evet. Size istediğiniz parayı verebilirim. Fakat şimdi yazacağım bir kâğıt parçasını imza etmek şartile.

Misters Nolan canı sıkılmış bir tavırla haykırdı:

— Nasıl ben mi bir kâğıt imza edecekmişim? Ben budala değilim.

Simsar katî bir dille cevap verdi:

— Bu sizin bileceğiniz bir iş. Bu takdirde beş para bile alamazsınız. İsterseniz bildiklerinizi gidip polise haber verin. Bakalım polis bu malumata bu parayı verir mi? Düşününüz bir kere.. yüz lira bu! herhalde az bir para değil.. Kâğıdı imzalarsanız yüz lirayı alıp beraber götürebilecekisniz.

Kadının şüpheli cevabı şu oldu:

— İmzalayacağım kâğıda neler yazacaksınız?

Havk keskin bir cevap verdi:

— Şimdi görürsünüz!

Simsar oturmuş olacaktı, zira Pointer evvelâ bir kâğıt hışırtısı işitti, sonra bir sessizlik. Kadın bir aralık bir şey söylemek istedi. Fakat Havk keskin ve âmirane bir tavırla "susun şimdi,, diyerek kadının söylemek istedikleri ağzına tıkadı. Bu seste hiddetini yenmeğe çalışan bir adamın sarfettiği bütün gayret götünüyordu.

(Devamı var)

NEVROZİN

BAŞ, DİŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA

NEVRALJİ. KIRIKLIK VE BÜTÜN AGRILARINIZI DERHAL KESER

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz

Evlenme teklifleri

* 39 yaşında, ayda 100 lira net para uzanan lise mezunu bir bay, yaşile mütenasip, şişman bir bayanla evlenmek istemektedir. (Uyar 52) remzine müracaat.

* 55 yaşlarında, ayda 105 lira maaş alan, mütekait bir bay; temizlik, intizam ve ev işlerine son derece riayetkâr, namuslu 35-40 yaşlarında, sıhhatli, dul veya kız, bir bayanla evlenmek istemektedir. Güzel ve kimsesiz olanlar tercih edilir. Görüşmek istiyenlerin her sabah saat 9-10 arasında Fındıklı, Ömer Avni mahallesi, molla bayırı, sokak 26 numaralı apartımanın birinci katına müracaat.

Mektup gönderenlere fotoğraf gönderilebilir.

İş ve işçi arıyanlar:

* Yüksek iktisat ve ticaret mektebine gidecek iyi bir genç, tahsilini yapabilmek için, ders saatleri haricinde ve tatil günlerinde istenildiği kadar çalışmak üzere hususi müesseselerde ehven ücretle iş aramaktadır. (Nurettin) adına mektupla müracaatları.

* Sigorta işlerinden anlıyan ,tecrübeli bir zat, iş aramaktadır. Bir kaç ecnebi dil de bilir. (S. Geron) remzine müracaat.

* Ortaokulda muallimlik yapmış, tatillerde ikmalleri, bihakkın yetiştirmiş bir üniversiteli genç, fizik, kimya, almanca dersleri vermek istemektedir. (A.T.S.) remzine müracaat.

* Eski bir lisan muallimi, hususi okullarda ve hususi ders almak istiyen talebelere ders vermek arzusundadır. (G. Kemal) remzine müracaat.

* Elinde 6 M.M. lik prejeksiyon makinesi ve filmleri olup da satmak istiyenlerin (Film) remzine müracaatları.

* 27 yaşında bir bayan, kasadarlık veya tezgâhtarlık yapmak istemektedir. Türkçe, fransızca ve rumca okur ve yazar. (Sümer) remzine müracaat.

* Askerlikle alâkası olmıyan, riyaziyesi kuvvetli, lise mezunu bir genç resmi veya hususi bir müessesede kâtiplik gibi bir iş aramaktadır. (N. Türk) remzine müracaat.

* Her nevi muhasebe usullerile muhabere usullerine vâkıf ingilizceyi çok iyi bilen ve tercüme yapan tecrübeli bir muhasebeci gündüzleri on altıdan itibaren çalışmak iş aramaktadır. İhtiyacı ... (M. A.) remzine mektupla mür... ları.

KÜÇÜK İLÂNLAR

EN SON DAKİKA

Küçük ilânlar kuponu

(Bu kupona eklenerek gönderileceği verme ilânları En Son Dakikada parasız neşredilecektir. Evlenme teklifi gönderen okuyucuların mahfuz kalmak üzere sarih adreslerini bildirmeleri lâzım.)

—o—

* Lisenin son sınıfında ... öğleden sonra çalışmak iste... (N.L. 88) remzine müracaat.

* 30 yaşında, çalışkan ... bay, hususi veya resmi müesse... ile kaloriferciilk aramaktadır. S... ahmette cezaevi karşısında ... Hüseyin eliyle (K. Sezere) mür...

* Desinatör ve kumaş doku... kineleri ustası bir bay iş ara... dır. (R. Desinatör) remzine mür...

* Lise mezunu bir genç, ... bir müessesede, çalışmak üzere ... maktadır. Orta ve lise talebe... tematik dersi verebilir. (P.... remzine müracaat.

* 1940-1941 ders yılı, eylül ... si bitirme imtihanında ikmale ... bir genç, tahsilile mütenasip ... bir iş aramaktadır. (S.S.) ... müracaat.

* Ortamektep mezunu, ... ve müteahhit yanında çalış... genç öğleden sonra çalışmak ... bir iş aramaktadır. (W En So... ka) remzine müracaat.

* Ticaret lisesinin son sınıf... yaşında bir genç, muhasebe, ... rat hesap ve daktilo iyi bilir. ... cafethanede veya bir müesse... bir ücretle çalışmak iste... (H.D. 32) remzine müracaat.

* 31 yaşında ciddi ve çalış... genç, odacılık, apartıman k... veya gece bekçiliği aramakta... ğaoğlu Zekibey apartıman m... raz komisyonunda odacı Ahm... tupla müracaat.

* Fransızcadan türkçeye ... yazıyı bilen birisi iş... iste... Haber gazetesinde (Tercüme... müracaat.

* Bir üniversite talebesi, ... lise talebesine her türlü fen ... vermektedir. (Alkaya) remzine müra... caat.

* Herhangi bir müessesede ... larak çalışmak istiyorum. Da... r ve seri yazı yazarım. Bon... rim vardır. İstiyenler (A. İly... zine müracaat etsinler.

* Lise bitirme imtihanında ... ten muvaffak olamamış ... imtihanını verinceye kadar, ... mütenasip bir iş aramaktadır. ... likle ilişiği yoktur. Ortamekt... besine ders verebilir. (Kadaş) ... ne müracaat.

* Ortaokul öğretmenliği y... yüksek tahsil talebesi ortao... lerine ve dışardan bitirme ... vereceklere ders verebilir. ... gidebilir. (A.B.) remzine m...

* Fransızca, ingilizce, ... italyanca ve bulgarcayı mükem... len bir zat, noter dairelerinde ... cüme evlerinde çalışmak iste... dir. (S.S. 6) remzine müracaat.

Müteferrik:

* Damgalı ve damgasız ... lü posta pulu, büyük miktarda ... alınır (Geron S) remzine mür...

Aldırınız:

Aşağıda remizleri yazılı okuyucularımızın namlarına gelen mektupları idarehanemizden (... ları dahil) hergün sabahtan ... kadar ve saat 17 den sonra ... ları.

(Sündüs 12) (22 Çaylak) ... (M.T.V.) (M.K. 86) (T.T.) ... (Sadık 27) (Reklâm) (Narin) ... (Ticaret 46) (Ç. 35) ... (T.B.) (N. Kalpakçı) (Y.O.) ... zıcıoğlu) (Hamdi) (T.Z.T.) ... (Güven) (R.B.T.) (İnren) ... (B.V.) (İngel 27) (A.Z.X) ... (B.V.) (İngel 27) (A.Z.X) ... (F.G.D.)

İSTANBUL BELEDİYE...

ŞEHİR TİYATROSU TEPEBAŞI DRAM KISMI

Gündüz 15,30 Akşam 20,30

HAMLET (5 perde)

* * *

İstiklâl caddesinde Komedi kısmında

Gündüz 15,30 Akşam 20,30

Kibarlık budalası (5 p...

Hikâye

İFTİRA

Rusçadan çeviren: SERVET LÜNEL

Yazan: A. ÇEHOV

Hüsnühat muallimi Sergiy Kapitonoviç Ahineyev, kızı Natalyayı tarih ve coğrafya hocası İvan Petroviç Loşadirik ile evlendiriyordu. Düğün eğlencesi vur patlasın gidiyordu. Salonda şarkı söyleniyor, çalğı çalınıyor, dansediliyordu. Kulüpten kira ile tutulan siyah frak ve beyaz kirli kravatlı garsonlar odadan odaya, deliler gibi koşuşuyorlardı. Bütün ev gürültü içinde çalkalanıyordu. Hesap muallimi Garantulov, fransızca hocası Fransız pedagoji ve kontrol odası mürakip muavini Yegor Venediktiç Mızla, yanyana kanapeye oturmuş, acele ederek ve birbirinin sözünü keserek, misafirlere hortlaklara dair vakalar anlatıyor ve ispirtizma hakkındaki şüphelerini izhar ediyorlardı. Her üçü de ispirtizme inanmıyorlardı, fakat bununla beraber, bu dünyada insan aklının asla alamıyacağı bir çok şeyin vukua geldiğini de kabul ediyorlardı. Bitişik odada, edebiyat muallimi Dodonskiy, hangi hallerde nöbetçinin yoldan geçenlerin üzerine ateş edebileceğini misafirlere izah ediyordu. Konuşulan mevzular, görüldüğü gibi, korkunçtu, fakat pek meraklıydı. Sosyal vaziyetleri dolayısile içeri girmek hakkından mahrum olanlar sokakta duruyor ve pencerelerden içerisini seyrediyorlardı.

Tam gece yarısı, düğün sahibi, Ahineyev, akşam yemeğinin hazır olup olmadığını anlamak için, mutfağa gitti. Kaz, ördek ve diğer bir çok yemeklerin kokusu ile dolu duman mutfağı doldurmuştu. İki masanın üzerinde nefis bir intizamsızlıkla meze ve içkiler dizilmişti. Kırmızı yanaklı çift karınlı aşçı kadın Marfa masaların etrafında dört dönüyordu.

Ahineyev, ellerini oğuşturarak ve yalanarak:

— Marfa, mersin balığını bana göster, bakayım! -dedi.- Ne koku, ne nefaset! Bütün mutfağı şöyle yiyivereceğim geliyor. Haydi bakayım, mersin balığını göster!

Marfa, iskemlelerden birine yaklaştı ve yağlı gazete kâğıdını itina ile kaldırdı. Bu kâğıdın altında, kocaman bir kayık tabağında kapari koncası yeşil zeytin ve havuçla süslenmiş mayonezli büyük mersin balığı yatıyordu. Ahineyev balığa baktı ve bir "ah" çekti. Yüzü neşe ile parladı, gözleri baygınlaştı. Eğildi ve dudaklariyle yağlanmamış tekerlek gıcırtısını andıran bir ses çıkardı. Biraz durduktan sonra neşesinden parmaklarını şıkırdattı ve tekrar dudaklarını şapırdattı.

Bitişik odadan bir ses:

— Aman! Hararetli bir buse sesi!. Marfuşka, sen burada kiminle öpüşüyorsun bakayım? -diye söylendi ve kapıda muallim muavini Vankinin makine ile tıraş edilmiş başı göründü.

— Sen burada kiminle, ha? Vay. Memnun oldum! Demek Sergiy Kapitonoviçle! Diyecek yok doğrusu! Cinsilâtifle karşı karşıya!

Ahineyev kızararak:

— Kimse öpüşmüyor, -dedi,- bunu kim söyledi? Ben, şöyle... uu daklarımı, şapırdattım... Balığı gördüm de... Memnuniyetimi ifade etmek için...

— Sen bunları külâhıma anlat!

Vankinin yüzünde geniş bir tebessüm belirdi ve, o başını geri çekerek, kayboldu. Ahineyev fena halde bozuldu.

— Hey Allahım, sen bilirsin! -diye düşündü- Şimdi, kerata gider ve dedikodu yapmağa başlar. Bütün şehirde kepaze eder, hayvan...

Ahineyev, korkak adımlarla salona girdi ve yan gözle Vankinin bulunduğu tarafa baktı. Vankin piyanonun yanında durmuştu ve, müfettişin kahkahalarla gülen baldızına doğru eğilerek, birşeyler anlatıyordu.

Ahineyev:

— Benden bahsediyor! -diye düşündü.- Benden bahsediyor, hay Allah kahretsin! Öteki de inanıyor... İnanıyor! Gülüyor! Aman allahım! Hayır, bunu böyle bırakmak olmaz... hayır.. Ona inanmamaları için her şeyi yapmalıyım... Ötekilerin hepsine hakikati anlatırım, bu suretle hiç kimse ona inanmaz, o da ağzını havaya açar!

Ahineyev başını kaşıdı ve, hâlâ utanarak, Padekua'ya yaklaştı.

— Şimdi mutfakta idim ve akşam yemeğine dair emirler veriyordum, -dedi.- Biliyorum ki siz balığı seversiniz, bizim mersin balığı da nah! Tam iki arşın! He.. he.. he... Ha şunu da söyliyeyim... Az daha unutuyordum. Şimdi mutfakta bu mersin balığı yüzünden tuhaf bir şey oldu! Mutfağa girdim ve yemeklere bakmak istedim... Mersin balığına bir göz gezdirdim ve memnuniyetimden.. balığın nefasetinden dudaklarımı şapırdattım! Tam bu esnada, birdenbire, şu bizim budala Vankin içeri girdi ve dedi ki... ha, ha, ha... dedi ki:

— Vay.. siz burada öpüşüyorsunuz ha? Şu Marfa ile, yani aşçı kadınla! Karıdaki surat evlere şenlik, insandan başka her şeye benziyor, tam öpülecek kadını bulmuş! Şaklaban!

Onlara yaklaşan Trantulov:

— Şaklaban kim? -diye sordu.

— İşte o canım, Vankin! Mutfağa girmiştim...

Ve Vankinin dediklerini anlattı.

— Güldürdü, şaklaban herif! Halbuki, bence, Marfa ile öpüşmektense bir köpekle öpüşmek daha hoştur, -diye ilâve etti, başını çevirdi ve arkasında duran Mizdayı gördü.

Ona hitaben:

— Vankinden bahsediyorduk, -dedi.- Budala herif! Mutfağa girmişti, beni Marfa ile yanyana görünce bir sürü yalan uydurmağa başladı. "Neye öpüşüyorsunuz?" dedi. Sarhoş olduğundan hayal gördü galiba. Ben de şimdi onlara diyordum ki:

— Marfa ile öpüşmektense hindi ile öpüşürüm. Hem benim karım var, budalaya bak! Güldürdü doğrusu!

Onlara yaklaşan mektebin papası:

— Kim sizi güldürdü? - diye sordu.

— Vankin. Mutfakta duruyor ve mersin balığına bakıyordum... ilâhire.

Arkadan yarım saat bile geçmeden bütün misafirler mersin balığı hikâyesini öğrenmişlerdi.

Ahineyev ellerini oğuşturarak:

— Şimdi artık anlatsın bakalım! -diye düşündü.- Varsın anlatsın! O anlatmağa başlar başlamaz ona:

— Haydi oradan, budala, saçmalama! Biz her şeyi biliyoruz.

Diye cevap verirler.

Ve Ahineyev o kadar ferahladı ki, sevincinden dört kadeh fazla yuvarladı. Yemekten sonra yeni evlileri yatak odalarına kadar teşyi etti, kendi odasına döndü ve, masum bir çocuk gibi, uyudu.

Sabah uyandığı zaman mersin balığı hikâyesini hatırlamıyordu bile. Fakat, heyhat! İnsan tahmin Allah tanzim eder, Dedikoducu yapacağını yapmış ve kullandığı hile Ahineyeve yardım etmemişti:

Tam bir hafta sonra, çarşanba günü üçüncü ders bitince Ahineyev muallim odasının ortasında durmuş ve talebelerden Visekin'in fena ahlâk ve temayüllerinden bahsederken, mektep müdürü yaklaştı ve onu bir kenara çekti:

— Bana bakınız, Sergiy Kapitonoviç -dedi.- Affedersiniz... Gerçi bu bana ait bir iş değil, fakat ben tenbih etmekle mükellef bulunuyorum... Benim vazifem... Anlıyor musunuz? Sizin şu.. aşçı kadınla yaşadığınıza dair şayialar dolaşıyor... Bu bana ait bir mesele değil, fakat... Onunla yaşayınız, öpüşünüz.. ne isterseniz yapınız, ancak, keder ederim, böyle herkesin gözü önünde olmasın! Rica ederim!. Unutmayınız ki siz bir muallimsiniz!

Ahineyev hayretinden dondu. Sanki bir kovan arının hücumuna uğramış ve sıcak su ile haşlanmış gibi eve gitti. Sokaklardan geçerken sanki bütün şehir halkı ona, damgalanmış bir günahkâra bakar gibi, bakıyordu...

Evde onu yeni bir felâket bekliyordu.

Yemek yerken karısı:

— Neden hiç bir şey tıkınmıyorsun? -diye sordu.- Ne düşünüyorsun? Aşk ilâhelerini mi? Marfuşkayı mı özledin? Ben hepsini biliyorum, mel'un! Çok şükür iyi kalpli insanlar gözlerimi açtılar! Seni gidi utanmaz seni!..

Ve karısının tokadı yanağında çınladı! Ahineyev masanın başından kalktı ve, ayaklarının altında zemini hissetmiyerek, şapka ve paltosuz, Vankine yollandı. Vankin evdeydi. Ona:

— Alçak herif! - diye bağırdı.- Niçin beni âleme kepaze ettin? Niçin bana iftira ettin?

— Ne iftirası? Neler uyduruyorsunuz?!

— Peki Marfu ile öpüşüyor, diye kim dedikodu yaptı? Sen değil mi? Sen değil mi, haydut!

Vankin gözlerini kırpıştırdı ve renksiz yüzünün bütün hatlarını oynattı, gözlerini tasvire kaldırdı ve:

— Allah beni kahretsin! -dedi- kelime söyledimse gebereyim! Canım cehenneme gitsin. Koleraya tutulayım...

Vankinin samimî olduğu şüphe götürmüyordu. Her hälde dedikoduyu yapan o değildi.

Ahineyev, bütün tanıdıklarını zihninden geçirerek ve göğsünü döverek:

— Fakat kim? Kim? -diye düşünüyordu.- Kim?

Biz de okuyucuya soralım:

— Kim?